

భారత దేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం
క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అధికారపరిధి
క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.1863/2010

మొహిందర్ పాల్ మరియు ఇతరులు

... అప్పీలుదారు (లు)

వర్సుస్

జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రం

--- ప్రతివాది(లు)

తీర్పు

బి. ఆర్. గవాయి, న్యాయమూర్తి.

1. అప్పీలుదారులు-నిందితులు దాఖలు చేసిన ఈ క్రిమినల్ అప్పీలు నెం.09/1991 కొట్టి వేస్తూ మరియు ఫ్రయల్ కేస్ నెం.89/1990 లో వివేకవంతులైన సెషన్స్ జడ్జి, (క్లుప్తంగా 'జడ్జి') దోషిత్వ నిర్ణయాలు మరియు శిక్ష విధింపును ధృవీకరిస్తు, 05.06.2009 లో జమ్మూ మరియు కాశ్మీర్ హైకోర్టు జారీ చేసిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వును ప్రస్తుత అప్పీలు సవాలు చేస్తుంది.

2. ప్రస్తుత అప్పీల్కు దారితీసే వాస్తవాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

i. 1990 మే 16న, కథువా పోలీస్ స్టేషన్ (సంక్షిప్తంగా 'పోలీస్ స్టేషన్') కి మధ్యాహ్నం 12 గంటల సమయంలో నిందితుడు నెం.1 చంద్ (మరణించినప్పటి) మరియు అతని కుమారులు, ఇద్దరు యువకులపై దాడి చేస్తున్నారని సమ్మదగిన సమాచారం అందింది, వారిని కథువా తహసీల్దార్ ని జగత్పూర్లో ఉన్న వారి ఇంట్లో బలవంతంగా నిర్బంధించారు. దీనికి సంబంధించిన సమాచారం డైలీ డైరీ రిజిస్టర్లో నమోదు చేయబడింది. ఈ సమాచారం అందిన తరువాత, హెడ్ కానిస్టేబుల్-రాజ్ మల్, కానిస్టేబుల్ చమన్ లాల్ మరియు తీరత్

సింగ్లతో పాటుగా నిందితులు - అప్పీలుదారుల ఇంటికి చేరుకున్నారు, వారు మంజీత్ కుమార్ మరియు జస్వీందర్ తీవ్రంగా గాయపడ్డారని మరియు ఒక గదిలో అపస్మారక స్థితిలో పడి ఉన్నారని కనుగొన్నారు. వారికి తక్షణ వైద్య సహాయము అందించడానికి వారిని కఠువాలోని జిల్లా ఆసుపత్రికి తరలించారు. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ బసంత్ సింగ్ ఆసుపత్రికి చేరుకుని ఇవ్వటానికి బాగానే వున్నాడని ప్రకటించిన డా రేణూ జంవాల్ సమక్షములో జస్వీందర్ వాన్సులం (Exh.PW-BS) నమోదు చేశారు. జస్వీందర్ (EX.PW-BS) జమ్మూ కాశ్మీర్ స్టేట్ రణబీర్ పీనల్ కోడ్ (సంక్షిప్తంగా 'ఆర్పిసి') లోని సెక్షన్ 307/382/342 148/149 కింద పోలీస్ స్టేషన్లో ప్రాథమిక సమాచార నివేదిక (క్లుప్తంగా ఎఫ్.ఐ.ఆర్) నెం.213/1990 నమోదు చేయబడింది. తరువాత, మంజీత్ కుమార్ మరియు జస్వీందర్ ఇద్దరూ గాయాలతో మరణించారు. ఆ తరువాత, ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్ 302 జోడించబడింది.

ii. మృతుడు జస్వీందర్ యొక్క వాగ్మూలం వివరణ (EX.PW-BS) లో, అతను మరియు మంజీత్ కుమార్ పశుగ్రాసం కోసం జగత్ పూర్ గ్రామానికి వెళ్లారని పేర్కొనబడింది. వారు ముద్దాయిలు ఇంటికి ఆనుకుని ఉన్న వీధిలో నడుస్తున్నప్పుడు, ముద్దాయిలు లాల్ చంద్, బియాస్, సంత కుమార్, రోషన్, మదన్ లాల్, నిందితుల ఇతర నిందితుడు నెం.1 లాల్ చంద్ కుమారులు చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) వారిని ఇంట్లోకి లాగి, ఇనుప రాడ్లు (సరియా), కొడవలి (దత్), కర్రలతో దాడి చేశారు. వారికి త్రాగడానికి పనికిరాని/రుచితేని నీటిని అందించారు. ఇంకా , ముద్దాయి-సంత కుమార్ మృతుడి జేబులో నుండి రూ. 300 దొంగిలించాడు.

iii. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు, క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, ముద్దాయి నెం.2 బియాస్ రాజ్ మరణించిన వ్యక్తి జస్వీందర్ సోదరుడు అనగా పి డబ్ల్యూ-1 ప్రవీణ్ కుమార్ నుండి , జస్వీందర్ కుమార్ నుండి 50 రూపాయలను అప్పుగా తీసుకున్నాడని, ఆ సంఘటన జరగడానికి 3 నుండి 4 రోజుల ముందు కుమార్ ఆ మొత్తాన్ని డిమాండ్ చేశాడని. సంఘటన జరిగిన రోజున కుమార్ కార్మికులను తీసుకురావడానికి గ్రామానికి వెళ్లాడు. అతను అప్పీలుదారుల ఇంటికి దగ్గరగా ఉన్నప్పుడు, అతన్ని లోపలికి లాగి దాడి చేశారు. ఆ తరువాత, వారు అతన్ని పశుగ్రాసం గదిలో బంధించి, మంజీత్ కుమార్, జస్వీందర్లపై దాడి చేశారు. పి. డబ్ల్యూ. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ ఘటనా స్థలం నుండి తప్పించుకోగలిగాడు.

P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ తో తోడుగా P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ మరియు పైన పేర్కొన్న ఈ సంఘటన గురించి పి. డబ్ల్యూ. 3-చజ్జు రామ్ మరియు క్రిషన్ చంద్ లంబాడార్ లకు వివరించబడింది.

iv. దర్యాప్తు అధికారి (సంక్షిప్తంగా 'ఐఓ') తుది నివేదికను సమర్పించారు, ఇందులో చేయుటకు ముందు సంఘటనగా పేర్కొన్నారు ముందు కార్మికులను వెతకడానికి వచ్చినప్పుడు అప్పీలుదారులు పి.డబ్ల్యూ-1 ప్రవీణ్ కుమార్ను దౌర్జన్యము చేసి, అక్రమ నిరబందము చేశారు.

v. నిందితుడు No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి), నిందితుడు No.2-బియాస్ రాజ్, నిందితుడు No.3-మోహిందర్ పాల్ అలియాస్ రోషన్, నిందితుడు No.4-బసంత్ కుమార్, నిందితుడు నెం. 5-ఓం ప్రకాష్ అలియాస్ డాక్టర్, నిందితుడు No.6-కిషన్ చంద్ మరియు నిందితుడు No.7-మదన్ లాల్ పై విచారణ జరిగింది. నిందితులు నెం .లు 2 నుండి 6 మంది వరకు నిందితులు No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) కుమారులు.1990 ఆగస్టు 16వ తేదీన, ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్లు 242, 148, 149 కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు సెషన్స్ జడ్జి ఆరోపణలును రూపొందించారు.

vi. అప్పీలుదారులు తాము నేరాన్ని అంగీకరించలేదని, తాము విచారణ కోరుతున్నాము. నిందితులు-అప్పీలుదారుల నేరాన్ని ఋజువు చేయడానికి ప్రాసిక్యూషన్ 19 మంది సాక్షులను విచారించింది. వారి ప్రతివాదన ఏమిటంటే, అప్పీలుదారులు వ్యక్తిగత రక్షణ హక్కును వినియోగించుకున్నారు, ఎందుకంటే నిందితుడు నెం. 1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) పై కిరాయికి వచ్చిన మృతులు ఇదరూ దాడి చేశారు. ఇరుపక్షాల మధ్య వివాదం పెండింగ్లో ఉన్నందున విచారణ ముగింపులో, సెషన్స్ జడ్జి నిందితుడు నెం.5 ఓం ప్రకాష్ మరియు నిందితుడు నెం.6 కిషన్ చంద్ లను నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది, నిందితులు సంఖ్య 1 నుండి 4 వరకు మరియు 7 లను ఆర్.పి.సి సెక్షన్ 302, 148 మరియు 149 కింద దోషులుగా నిర్ధారించారు. వారికి జీవిత ఖైదు తో పాటుగా ఒక్కొక్కరికి రూ .500 జరిమానా విధించబడింది. చెల్లించడంలో విఫలమైతే ఒక్కొక్కరికి మూడు నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష.

vii. దీంతో వ్యధితులైన నిందితులు హైకోర్టులో అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. నిందితుడు నెం. 1-లాల్ చంద్ అప్పీల్ పెండింగ్లో ఉన్న సమయంలో మరణించాడు.నిందితుడు నెం.

2-బియాస్ రాజ్ పరారీలో వున్నాడు మరియు నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ జారీ చేసిన తర్వాత కూడా అతని ఉనికిని పట్టుకోలేకపోయారు. 2009 జూన్ 5న, హైకోర్టు ఆక్షేపిత తీర్పు ద్వారా, అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన అప్పీలును కొట్టివేసి, వారి దోషిత్వము నిర్ధారించి, సెషన్స్ జడ్జి వారికి ఇచ్చిన శిక్షను ధృవీకరించింది.

3. తద్వారా వ్యాధితులై నిందితుడు No.3-మోహిందర్ పాల్ , నిందితుడు No.7-మదన్ లాల్ మరియు నిందితుడు No.4-బసంత్ కుమార్ లు ప్రస్తుత అప్పీలును దాఖలు చేశారు.

4. అప్పీలుదారులు-నిందితుల తరపున హాజరైన ప్రజ్ఞులైన న్యాయవాది శ్రీ త్రిపురారి రే మరియు ప్రతివాది-జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రం తరపున హాజరైన ప్రజ్ఞులైన న్యాయవాది శ్రీ శైలేష్ మడియాల్ లను మేము విన్నాము.

5. అప్పీలుదారులను-నిందితులను దోషిగా నిర్ధారించడంలో హైకోర్టు మరియు సెషన్స్ జడ్జి ఘోరమైన పొరపాటు చేశారని శ్రీ త్రిపురారి రే నివేదించారు. మరణించిన మనీష్ కుమార్ మరియు జస్వీందర్ లు అప్పీలుదారుల ఇంట్లోకి అక్రమంగా ప్రవేశించి, నిందితుడు నంబర్ 1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) పై దాడి చేశారని మిస్టర్ రే వివరించారు. ఆ తరువాత, అప్పీలుదారులు తమ వ్యక్తిగత రక్షణ హక్కును వినియోగించుకుని, మరణించిన వ్యక్తిపై దాడి చేశారు. ఇంకా, మరణించినవారికి తగిలిన గాయాలు చాలావరకు వారి కాళ్ళపై ఉన్నవి, తీవ్రమైన హాని కలిగించే ఉద్దేశ్యంతో కాదు.

6. మరణ వాంగ్మూలము పరిశీలించిన మీదట అంటే మరణించిన జస్వీందర్ వాంగ్మూలము పరిశీలించినప్పుడు, వాపు కారణంగా రోగి ప్రకటనపై సంతకం చేసే స్థితిలో లేరని డాక్టర్ రేణు జామ్వాల్ వెల్లడించెనని మిస్టర్ రే వివరించారు. రోగి ఆరోగ్యకరమైన మనస్సు మరియు స్పృహ కలిగి ఉన్నాడా లేదా అనే దాని యొక్క మానసిక/శారీరక స్థితికి సంబంధించిన వివరాలను ఆ వివరణలో పేర్కొనలేదు. ఇంకా, రోగి'కనీస స్పృహలో ఉన్నాడు మరియు పరిసరాల అవగాహనలో లేడని అని డాక్టర్ రేణు జామ్వాల్ ఒప్పుకున్నారు

7. P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.3-భాజు రామ్ ల యొక్క సాక్ష్యములు అనేక అంశాలలో మరణ ప్రకటనకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయని శ్రీ రే వాదించారు. మరణ

వాంగ్మూలములో పి . డబ్ల్యు. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ పై దాడి చేసి, అప్పీలుదారుల ఇంట్లో బంధించబడ్డారని పేర్కొనలేదు, అందుకే మరణించిన ఇద్దరూ అప్పీలుదారుల ఇంటికి వెళ్లారు, బదులుగా వారు తమ పనిని పూర్తి చేస్తున్నారని, అప్పీలుదారులచే దాడి చేయబడ్డారని పేర్కొంది.

8. ప్రతివాది-రాష్ట్రం తరపున హాజరైన శ్రీ శైలేష్ మడియాల్, సెషన్స్ జడ్జి మరియు హైకోర్టు ఏకకాలంలో మరణ వాంగ్మూలము అనేది గణనీయమైన సాక్ష్యము అని తీర్పు ఇచ్చాయని వివరించారు. ఇదే విషయాన్ని పిడబ్ల్యు-ఎస్ఐ బసంత్ సింగ్ మరియు డాక్టర్ రేణు జామ్వాల దృవీకరించిరి. ఇది P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ సాక్ష్యము ద్వారా కూడా దృవీకరించబడింది. అందువల్ల, దీనిని కేవలం త్రోసిపుచ్చలేము.

9. వ్యక్తిగత రక్షణ హక్కును సహేతుకమైన పద్ధతిలో వినియోగించాలని శ్రీ మడియాల్ మరింతగా వివరించారు . గాయాల స్వభావము అనేక ప్రాకృర్లు అయినట్లు వెల్లడౌతునది మరియు ఉపయోగించిన ఆయుధాలు అప్పీలుదారులు వారిని చంపే ఉద్దేశ్యంతో మరణించిన వారిపై దాడి చేశారని సూచిస్తాయి.

10. రికార్డులో ఉంచిన సాక్షాలను మేము పరిశీలించాము. రికార్డులో ఉంచిన విషయాల నుండి, ముఖ్యంగా, మరణ వాంగ్మూలము నుండి , మరణించిన వ్యక్తి మరణం మానవ హత్యో న్మాదము జరిగిన దినేతలో వివాదం లేదు.

11. ఈ సంఘటనకు సంబంధించినంతవరకు, ప్రాసిక్యూషన్ ప్రధానంగా మరణించిన వ్యక్తి-జస్వీందర్ యొక్క మరణ వాంగ్మూలంతో పాటు మరణించిన వ్యక్తి-జస్వీందర్ యొక్క సోదరుడు పి. డబ్ల్యు. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ యొక్క మౌఖిక సాక్ష్యము పై ఆధారపడుతుంది . మరణించిన జస్వీందర్ యొక్క మరణ వాంగ్మూలము లో ముద్దాయి No.1-లాల్ చాంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) అలాగే నిందితుడు-అప్పీలుదారులను సూచిస్తుంది. మరణ వాంగ్మూలం లో మృతుడు-జస్వీందర్ మధ్య మునుపటి వైర భావము లేదని పేర్కొన్నప్పటికీ, ఇది గమనించదగ్గ విషయం నిందితుడు అప్పీలుదారులు, P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ యొక్క సాక్ష్యము నుండి, Rs.50 ముద్దాయి-నిందితుడు బియాస్ P.W.1- ప్రవీణ్ కుమార్ నుండి తీసుకున్నారని మరియు దానిని చెల్లించకపోవటం వలన వివాదానికి దారి తీసిందని వెల్లడవుతోంది .

12. తాను కార్మికులను తీసుకురావడానికి జగత్పూర్ గ్రామానికి వెళ్లానని, ముద్దాయిలు అప్పీలుదారులు అతన్ని పట్టుకుని కొట్టడం ప్రారంభించారని, ఆ తర్వాత అతన్ని కట్టి వరండాలో బంధించారని కుమార్ పేర్కొన్నప్పటికీ, మరణించిన వ్యక్తి-జస్వీందర్ యొక్క మరణ వాంగ్మూలం దీనికి సంబంధించి ఎటువంటి ప్రస్తావన లేదు. కొంత సమయం తరువాత, అతని సోదరులు మంజీత్ మరియు జస్వీందర్ లు ముద్దాయిల ఇంటికి ఆసుకుని ఉన్న దారిలో వెళుతున్నప్పుడు, ముద్దాయిలు డ్రాట్ మరియు ఇనుప రాడ్తో వారిపై దాడి చేశారని కుమార్ తన సాక్ష్యములో పేర్కొన్నాడు. అతని ప్రకారం, గాయాల కారణంగా వారు అపస్మారక స్థితికి చేరుకున్నప్పుడు, ముద్దాయిలు వారిని ఇంట్లోకి ఈడ్చుకెళ్లారు. తాను తాడును విప్పి తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించానని పేర్కొన్నాడు . ఇంకా అతను తెలి మోర్ చేరుకున్నప్పుడు, అతను కేవల్ కృష్ణకు ఈ సంఘటన వెల్లడించాడని పేర్కొన్నాడు తరువాత వారు పోలీస్ చౌకీకి వెళ్లి ఫిర్యాదు చేశారు.

13. పి. డబ్ల్యు. 2-హార్దేవ్ సింగ్ తన సాక్ష్యములో సంఘటన జరిగిన రోజున తాను జగత్పూర్ సమీపంలో ఏర్పాటు చేసిన నూర్పిడి కర్మాగారంలో పనిచేస్తున్నానని, బీడీలు కొనడానికి వెళుతున్నప్పుడు, దారిలో పి. డబ్ల్యు. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ను కలుసుకున్నానని పేర్కొన్నాడు. వారు ముద్దాయిల ఇంటి సమీపంలో గల్లికి చేరుకున్నప్పుడు, నిందితులు ఓంప్రకాశ్, మహేంద్ర, మాది, బియాస్, సంత, కాశీ మరియు గార్, ప్రవీణ్ కుమార్ను పట్టుకుని అతన్ని కొడుతూ ఇంట్లోకి తీసుకెళ్లారని ఆయన పేర్కొన్నాడు. అయితే P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ యొక్క సాక్ష్యములో, P.W.2-హార్దేవ్ సింగ్ ఉనికికి సంబంధించి ఎటువంటి ప్రస్తావన లేదని గమనించాలి.

14. ఆ తరువాత తాను తిరిగి వెళ్లానని, జగత్ పూర్ కాలువ సమీపానికి చేరుకున్నప్పుడు, మంజీత్ అలియాస్ బాబీ, జస్వీందర్ లను కలుసుకున్నానని, కుమార్ తనను కలుసుకుని దాడి చేసిన సంఘటన గురించి వారికి తెలియజేశానని సింగ్ సమర్పించాడు. ఆ తరువాత తాను ఇద్దరితో పాటు మంజీత్ మరియు జస్వీందర్ సంఘటన స్థలానికి వెళ్ళాను అని చెప్పాడు . తాను వారికి కొద్ది దూరంలో ఉన్నానని ఆయన చెప్పాడూ. వారు నిందితుల ఇంటి గల్లికి చేరుకున్నప్పుడు, నిందితులు మృతులిద్దరినీ పట్టుకుని కొట్టడం ప్రారంభించారని ఆయన పేర్కొన్నారు. అక్కడ నుండి, అతను లక్ష్మణ్ పూర్ కు వెళ్లి , మరణించిన వ్యక్తులను ఇంట్లో ముద్దాయిలు నిర్బంధించారని పర్షాద్ లాల్కు టెలిఫోన్ కాల్

చేసి తెలియ పరిచాడు .వారు ముద్దాయిల ఇంటికి చేరుకున్నప్పుడు, పోలీసులు అప్పటికే అక్కడికి చేరుకున్నారని ఆయన పేర్కొన్నారు.

15. P.W.3- నిందితుల ఇంటి సమీపంలో నివసించే చాజ్జు రామ్ ప్రతికూలంగా మారిపోయాడు.

16. ఇక్కడ మనం తెలుసుకోవలసినది ఘటన జరిగిన ప్రదేశం నిందితుల ఇల్లు అని గమనించాలి.మృతుడు జస్వీందర్, మంజీత్, అలాగే కుమార్ ముద్దాయిల ఇంటికి ఎందుకు వెళ్లారనే దానిపై భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి.P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ కథనం ప్రకారం, అతను కార్మికులను వెతకడానికి అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు Rs.50 రుణ మొత్తానికి సంబంధించి వివాదం ఉన్నందున అతన్ని ముద్దాయిలు పట్టుకున్నారు.

17. మరణించిన జస్వీందర్ యొక్క మరణ వాంగ్మూలం ప్రకారం , మరణించిన జస్వీందర్ మరియు మంజీత్ గడ్డి (పశుగ్రాసం) సేకరించడానికి అక్కడికి వెళ్లారు. అయితే P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ సాక్ష్యము ప్రకారం, అతను బీడీలు కొనడానికి జగత్పూర్ వెళుతున్నప్పుడు అతను పి. డబ్ల్యూ. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ కలుసుకున్నాడు మరియు ఇద్దరూ నిందితుల గల్లీకి వెళ్లారు. బీడీ దుకాణం అదే గల్లీలో లేదని ఆయన అంగీకరించారు.అతని ప్రకారం, P.W.1-ప్రవీణ్ పై ముద్దాయిలు దాడి చేసిన తరువాత, అతను అక్కడ నుండి వెళ్లిపోయాడు మరియు మార్గంలో మరణించిన జస్వీందర్ మరియు మంజీత్ అతన్ని కలుసుకొని మరియు P.W.1- ప్రవీణ్ కుమార్ పై దాడి చేసి కట్టిన సంఘటన గురించి వారికి తెలియజేశారు. ఆ తరువాత, వారు ముగ్గురు ముద్దాయిల ఇల్లు ఉన్న గల్లీకి వెళ్లారు. అక్కడ- ముద్దాయిలు జస్వీందర్ , మంజీత్ లపై దాడి చేసి అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయారు. ఇక్కడ మనం గమనించవలసినది నిందితుడు No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) కు కూడా గాయాలు అయ్యాయి. ప్రాసిక్యూషన్ ఆ సంఘటన వివరించడంలో విఫలమైంది. ముద్దాయి No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) ఎలా గాయపడ్డారనే దానిపై తాను దర్యాప్తు చేయలేదని ఐఓ అంగీకరించారు.అతను తన గదిలో మంచం మీద పడుకున్నప్పుడు, ఇద్దరు వ్యక్తులు అతని గదిలోకి ప్రవేశించారని, వారిలో ఒకరు అతని తలపై లారీ కొట్టారని, ఫలితంగా అతనికి రక్తస్రావం అయ్యిందని, ప్రాక్చర్ కారణంగా అపస్మారక స్థితికి చేరుకున్నాడని ముద్దాయి చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) వివరించాడు.

18. రికార్డులో ఉంచిన విషయాల నుండి, ప్రాసిక్యూషన్ స్వచ్ఛమైన చేతులతో రాలేదని మరియు సంఘటన యొక్క వివరాలను అణచివేయడానికి ప్రయత్నించినట్లు తెలుస్తోంది. మరణించిన జస్టీందర్, మంజీత్ ఏ పరిస్థితులలో నిందితుల ఇంటికి వెళ్లారనే దానిపై మరణ వాంగ్మూలంలో, కుమార్ మరియు సింగ్ ల సాక్ష్యములు ఉన్నాయి. ముద్దాయి No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) కు జరిగిన గాయాన్ని వివరించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. ముద్దాయిల సలహా ప్రకారం మోహన్ లాల్ మరియు కేవల్ కృష్ణ మరియు మరణించిన వారితో వైర భావము కలిగి ఉన్నారని, అలాగే పి. డబ్ల్యూ. 1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ వారు దౌర్జన్యము చేసిన ముద్దాయిలు No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) కు పంపారు. ఇది ఖండించబడుతుందనడంలో సందేహం లేదు.

19. మునుపటి వైర భావము కారణంగా ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికి మృతుడు- జస్టీందర్ మరియు మంజీత్, అలాగే P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.2-హర్దేవ్ సింగ్ లను మోహన్ లాల్ మరియు కేవల్ కృష్ణ నియమించుకొనిరని ముద్దాయిల వాదన.

20. పైన ఇప్పటికే చర్చించినట్లుగా, సంఘటన జరిగిన ప్రదేశం నిందితుడు No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) ఇల్లు.మిగిలిన ఆరుగురు ముద్దాయిలను 5 మంది అతని కుమారులు. మరణించిన జస్టీందర్, మంజీత్ ఎలా, ఏ పరిస్థితులలో అప్పీలుదారుల ఇంటికి వెళ్లారనే దానిపై భౌతిక వైరుధ్యాలు ఉన్నాయి. మరణ వాంగ్మూలము అలాగే P.W.1-ప్రవీణ్ కుమార్ మరియు P.W.2-హర్దేవ్ యొక్క సాక్ష్యములో ఇవ్వబడిన వివరణ పూర్తిగా భిన్నంగా ఉంది. ముద్దాయి No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) కు తగిలిన గాయాలను నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. ఇద్దరు వ్యక్తులు అతని ఇంటికి వచ్చి లారీతో దాడి చేశారని ముద్దాయి No.1-లాల్ చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) యొక్క నిర్దిష్ట కేసుగా పరిగణించింది. ముద్దాయి చంద్ (మరణించినప్పటి నుండి) పై దౌర్జన్యమునకు ఆగ్రహించిన నిందితులు స్వీయ నియంత్రణ అధికారాన్ని కోల్పోయినప్పుడు, తీవ్రమైన మరియు ఆకస్మికంగా రెచ్చగొట్టడం ద్వారా, మరణించిన జస్టీందర్ మరియు మంజీత్ పై దౌర్జన్యము చేసి వారి మరణానికి కారణమయ్యే అవకాశాన్ని తోసిపుచ్చలేము. ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్ 300 లోని మినహాయింపు I దృష్ట్యా అప్పీలుదారులకు సందేహ ప్రయోజనానికి అర్హత ఉందని మేము కనుగొన్నాము. అందువల్ల,

ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్ 302 కింద కేసును సందేహానికి మించి నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని మేము భావిస్తున్నాము.

21. ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్ 302 కింద అప్పీలుదారులపై విధించిన నేరారోపణ మరియు శిక్షను ఆర్. పి. సి. లోని సెక్షన్ 304 లోని పార్ట్-1 కింద శిక్షగా మార్చబడుతుంది. అప్పీలుదారులు ఇప్పటికే ఒక సుమారు పది సంవత్సరాల శిక్ష అనుభవించారు. అందువల్ల, ఇప్పటికే అతను అనుభవించిన శిక్ష పూర్తయ్యిందని మేము కనుగొన్నాము. అప్పీలుదారుల జామీను బాండ్లు విడుదల చేయబడతాయి.

22. పైన పేర్కొన్న నిబంధనలలో అప్పీల్ పాక్షికంగా అనుమతించబడుతుంది.

..... న్యాయమూర్తి
[బి. ఆర్. గవాయి]

..... న్యాయమూర్తి
.సుంద్రెష్

ఎం.ఎం

న్యూఢిల్లీ;

జనవరి 12, 2023